

PIATOK, 25. JANUÁRA

Dopila som čaj a odložila som šálku do umývačky riadu. Napriek tomu, že v noci som takmer nezažmurila oka, lebo ma sužovali hrozivé nočné mory o nekontrolovateľných miniatúrnych klaunských autách, ktoré sa na mňa rútili rýchlosťou svetla, som bola celkom spokojná, ako organizovane prebehlo dnešné ráno – vstala som, obliekla sa, prešla som sa so psami, nakrmila ich a vytiahla vzácne zlatička z nôr, len aby vzápätí odmietli výživné raňajky, čo som im pripravila. Pri druhej šálke čaju som si dokonca našla päť minút, aby som si potajomky prečítala *Komentáre hanby* na stránke novín *Daily Mail*, a uvažovala som pritom, či by mi pri hľadaní nového frajera pomohlo „odhaliť svoje nárazníky“ alebo „predviesť svoje krivky“. Najlepšie zrejme urobím, ak si prestanem nad takými nezmyslami lámať hlavu, skôr než začnem pozerat' rannú šou *Good Morning Britain* a súhlasiť s kontroverzným novinárom Piersom Morganom.

Presne o takomto ráne som snívala, keď som sa kedysi snažila napchať vzdorovitým batolátám cereálie do krku, hoci tie sa usilovali dostať ich skôr na strop než do úst. (Tušíte vôbec, aké náročné je dostať zo stropu prisušené cereálie? Je to horšie, ako škrabať z neho ozdobnú sadru.) Pripadalo mi nemožné, že raz zažijem pokojné ráno – najmä keď som sa snažila obut' dieťa, ktoré vraj „zabudlo“, ako sa nazývajú topánky, zatiaľ čo som sa s druhým hádala, prečo si musí do škôlky obliecť noha-

vice a nemôže do nej vtancovať s holým zadkom, hoci v rozprávke *Rastamouse* si myši nijako nezakrývajú spodné partie.

Samozrejme, moje rána nie sú zvyčajne takéto. Stále sa väčšinou nesú v znamení vykrikovania: „NETUŠÍM, KDE MÁŠ ÚBOR NA TELESNÚ, MUSÍŠ SI HO NÁJSTŤ TY!“ alebo „NIE, postaviť sa do stredu izby, letmo sa rozhliadnuť a tvrdiť, že ho aj tak nevieš nájsť, ešte NEZNAMENÁ, ŽE HO NAOZAJ HLADÁŠ!“ a šomrania temných kliatob, keď sa snažím prihlásiť na službu ParentPay, aby som drahým deťom poslala ďalšie prachy.

No včera večer som bola mimoriadne organizovaná a prinútila som ich vopred si zbalit' školské tašky vrátane telesných úborov a potrieb na výtvarnú, lebo som si odhodlane zaumienila, že ráno prebehne bez stresu, nebudeme po sebe štekať ani sa rozčuľovať, aby mala Jane pokoj a ticho, lebo dnes ju čakajú skúšky v autoškole, takže potrebuje mierumilovné prostredie, aby sa dokázala sústrediť. Zaplavila ma samolúboosť, že sa mi podarilo uspieť.

Vzala som si kľúče, kabát a kabelku, rozlúčila som sa so psami a zavolala na Jane, že nastal čas ísť.

O dvadsať minút neskôr som stále kričala spod schodov, no dcéra sa neozývala. Vyskúšala som aj vyjsť na poschodie a zabúchať jej na dvere, ale odpovedalo mi iba tlmené odfrknutie, takže som jej vážne pohrozila, že ak nezíde na prízemie do JEDNEJ MINÚTY, odídem bez nej. (Čo akosi nedávalo zmysel, lebo prečo by som odišla na jej skúšky v autoškole bez nej?) Ešte vždy som však trčala na mieste pod schodmi a pomaly som začínala chripiet.

„Jane! JANE! Jane, ponáhľaj sa! Budeme meškať! Jane, počuješ ma? JANE? Počúvaš ma vôbec? Preboha, Jane, švihaj sem, musíme ODÍŠŤ!“

Peter vystrčil hlavu zo svojej spálne. „Mami, mohla by si prestať kričať? Hrám sa na Xboxe a všetci kamaráti ťa počujú. Hanbím sa za teba.“

„Tak čo keby si zašiel za sestrou ty a odkázal jej, že musíme ihneď odísť, prosím?“

„Kdeže, mami, ja som momentálne uprostred dôležitej hry!“ zhrozil sa Peter, narazil si slúchadlá na uši a spakoval sa naspäť do izby k ďalšej hroznej a otupujúcej počítačovej hre, ktorou si ničí citlivé tínedžerské synapsie.

„Peter!“ zavolała som za ním. „PETER! Prestaň sa hrať a prichystaj sa do školy, lebo budeš meškať. Nemám čas odviezť ťa na autobusovú zastávku, musíš tam zísť pešo! Počuješ ma?“

Z Petrovej izby vyšlo akési vrčanie, ktoré mohlo znamenať čokoľvek – možno mi dáva vedieť, že ma počuje a pripraví sa, možno sa prostredníctvom tajnej reči dorozumieva s ďalšími dospievajúcimi kamarátmi cez internet alebo vydal ten zvuk počítača a išlo o povzdych prostitútky, keď ju Peter zavraždil. Keďže syn je o niekoľko centimetrov vyšší než ja, nedokážem ho od počítača fyzicky odtiahnuť, a tak mi zostávajú iba zúfalé prázdne hrozby a príležitostná zmena hesla na Wi-Fi, aby som ho donútila poslúchať.

„JANE!“ skríkla som znovu a v duchu som uvažovala, koľko dní, mesiacov, ba i rokov života som strávila pri päte scho-diska márnym zavýjaním, aby sa moje milované ratolesti vynorili z brlohov a opustili dom. Bola by to pravdepodobne veľmi depresívna štatistika, niečo podobné ako počet týždňov, ktoré strávi človek za celý život na záchode, aj keď som názoru, že to číslo by sa nemalo uvádzať ako priemer. Skôr by mohli porovnať, koľko času trávia na záchode muži a koľko ženy, lebo stále nerozumiem, ako sa môže mužský tráviaci trakt až tak líšiť od ženského, že ich pobyt na záchode trvá približne pätnásťkrát dlhšie. Aspoň sa môžem nabudúce, keď

zbadám tvrdenie, že kakaním strávime dvestotrinásť dní života, utešovať, že táto štatistika je určite ohromne skreslená a ženy v skutočnosti produkujú svižné efektívne hovienka iba tri dni svojho života, zatiaľ čo muži vysedávajú na vécku milión rokov a tlačia mnohopočetné, rozvláčne a mimoriadne dôležité hovná.

Z myšlienok ma prerušila Jane, keď KONEČNE treskla dverami na svojej spálni a prešuchtala sa po schodoch nadol.

„Tak tu si!“ zvolala som. „Čo si celý čas robila?“

„Hm, natáčala som si vlasy, samozrejme,“ odvrkla Jane ušti-pačne.

„Samozrejme,“ vzdychla som. Bolo odo mňa hlúpe myslieť si, že existuje životná udalosť, ktorú by mohla Jane uprednostniť pred svojou najod danejšou láskou k žehličkám, kurlmám a celkovo upraveným vlasom.

„Dobre, dobre, poďme už, lebo budeme meškať!“ zopakovala som.

„Upokoj sa, mami!“ odsekla Jane. „Prečo musíš byť vždy v strese? Neprospieva ti to, vieš? Dostaneš infarkt. A okrem toho máme kopec času!“

„Nie, nemáme.“

„Nuž, tak nás tam odveziem rýchlejšie. Bude to v poriadku.“

„Jane, nie, takto to nefunguje. Nemôžu ťa zastaviť za pre-kročenie povolenej rýchlosti cestou na skúšky v autoškole! Okrem iného aj ja dostanem čierne body, lebo som zodpovedný vodič, a ak dostaneš pokutu za prekročenie rýchlosti pri dočasnom vodičáku, odmietnu ti dať poisťku.“

„Keď už hovoríš o poisťke, naznačuješ, že mi kúpiš auto, ak zložím skúšky?“ vyzvedala Jane.

„Čože? Nie! To som nepovedala.“

„Nuž, tak prečo na tom záleží, ak mi nemieniš kúpiť auto? Ako sa mám dostať do školy, keď mi odmietaš kúpiť auto?“

„Autobusom! Rovnako ako posledných šesť rokov,“ podotkla som. „Nerozumiem, načo vedieme tento rozhovor – aj tak je hypotetický, keďže si tie skúšky ešte nezložila. A ani ich nezložíš, ak ihneď neodídeme, lebo budeš meškať!“

Jane konečne nasadla do auta, ale nezabudla predtým zavonovo pohodiť nádhernými vlnami. Vyrazili sme do strediska, kde mali prebiehať skúšky. Ja som si sadla na miesto spolujazdca a celý čas som zvierala kľučku na dverách tak zúfalo, až mi obeleli hánky. Snažila som sa nelapať po dychu na každej križovatke a nestresovať Jane kričaním: „BRZDI! BRZDI!“, vždy keď som pred nami zbadala auto, či napomínaním: „VYHOĎ SMEROVKU! Prekrista, VYHOĎ SMEROVKU!“

Zakázala mi opakovať jej: „zrkadlo, smerovka, volant“, hoci nič iné si z vlastných lekcí jazdenia nepamätám, lebo raz sme sa poriadne pochytili, keď mi vyhodila na oči, že ja sama sa pred krútením volantom neobťažujem pozrieť do zrkadla a vyhodiť smerovku. Raz som sa práve preto dostala do krátkej dôvernej kolízie so susedovým autom. (Ja to nazývam „krátka dôverná kolízia“. Jane však tvrdohlavo opakuje: „Chceš povedať, keď si mala ďalšiu autonehodu, MATKA!“)

Konečne sme dorazili do strediska. Jane skapal motor na semaforocho iba dvakrát. Toto je v skutočnosti dcérin druhý pokus zložiť skúšky v autoškole. Keď minule triumfálne vyšla z testu teórie a podarilo sa jej poľahky vyhnúť všetkým prekážkam na parkovisku (čo bolo celkom prekvapivé, keďže pri jazdení po normálnych cestách sa zvyčajne ničomu nevyhýba), trvala na tom, že pôjde hneď aj na jazdu. No tá sa skončila, keď ju skúšajúci policajt veľmi skoro priviezol naspäť do strediska v záplave slz, výčitiek a bedákania, že to „nebolo fér“. Jane sa pokúsila vojsť na kruhový objazd v protismere a trvala na tom, že to sa „mohlo stať hocikomu“.

Stále som mala výhrady k tomu, či je Jane naozaj pripravená na druhý pokus – zakladali sa na schopnostiach šoférovania, ktoré mi doteraz predviedla, keď so mnou „trénovala“ (starostlivo som vyberala také trasy, aby na nich neboli kruhové objazdy) –, ale jej inštruktor sa podľa všetkého nadržával, že je. Určite som sa s ním nemienila dohadovať, veď vďaka tomu aspoň prestanem platiť každý týždeň za lekcie autoškoly sumy vo výške hrubého domáceho produktu Luxemburska a už nebudem musieť trpieť cvičné jazdy v mojom aute, pri ktorých celý čas zvieram kľučku dverí bielymi hánkami a zúfalo sa modlím k Bohu prevodoviek (Existuje taký boh? Možno je ním Edd China so svojimi peknými veľkými rukami.), nech sa to prudké brzdenie neprejaví na prevodovke. Nedokázala som však potlačiť obavy, či za nadšené rozhodnutie, že Jane môže druhý raz vyskúšať svoju spôsobilosť získať vodičák, nemôžu inštruktorove obavy o vlastnú prevodovku a túžba zbaviť sa Jane, jej prevracania očami a sarkastických poznámok.

O tom, či je Jane pripravená, alebo nie, som sa nemohla poradiť ani so Simonom, Janiným otcom a mojím exmanželom, lebo počas jedinej cvičnej jazdy, ktorú spolu absolvovali, dcéra núdzovo zastavila po asi kilometri a pol, vystúpila z auta a vrátila sa pešo domov. Vyhlásila, že otca už nikdy nebude nikam viesť, lebo je protivný spolucestujúci. Pravdupovediac, nemala som to Jane za zlé, lebo som raz urobila to isté. Ibaže ja som sa, našťastie, dokázala odviezť domov, takže som z auta vykopla Simona a prinútila som ho prísť domov po vlastných, lebo je naozaj beznádejne protivný pasažier. Pravou nohou ustavične podupkával vo vzduchu, akoby hľadal neexistujúcu brzdu, približne raz za každých tridsať sekúnd zasyčal pri nádychu, lebo som sa niečomu „takmer nevyhla“, a s obľubou opakoval: „Ellen, máš pred sebou vozidlo! Si si

vedomá vozidla pred sebou? Musíš ihneď spomaliť, Ellen, máš pred sebou VOZIDLO!“ Ak mám byť úprimná, niekedy ma udivuje, že som sa so Simonom nerozviedla skôr, hoci cesta naspäť domov – šesť a pol kilometra pešo a v daždi – ho aspoň trochu donútila spamätať sa a liezť mi v aute menej na nervy.

Bohužiaľ, Jane sa do cesty pritrafil ten istý skúšajúci policajt ako pri prvom pokuse a neušlo mi, ako ten chudák viditeľne zbledol, keď ju zbadal. Dcéru však nič nezastraší, a tak veselo odskackala po boku skúšajúceho, ktorému v rukách nechýbala písacia podložka. Nanešťastie, nemal na sebe béžovú bundu ani rukavice na šoférovanie, v ktorých si skúšajúcich vždy predstavujem, lebo som bola v čase dospievania príliš vystavená zábavnej rozhlasovej relácii *Lee and Herring's Fist of Fun*. (Na cvičných jazdách s Jane som musela bojovať s nutkaním, aby som na ňu nezačala kričať: „Si HLÚPA? Si sprostá HLU-PAŇA! Veď ani NEVIEŠ JAZDIŤ!“ Obávala som sa, že ju by neuspokojilo moje vysvetlenie, že v deväťdesiatych rokoch sa podobné prejavy považovali za komické.)

Medzičasom som sa uchýlila do zaparenej kaviarne na druhej strane ulice – myslím to tak, že mala zaparené okná, niežeby v nej bolo sparno ako v kaviarni pre nudistov. Existujú také vôbec? Možno v Amsterdame, kde žijú veľmi liberálni ľudia. U nás by pravdepodobne museli prebehnúť zdĺhavé odhady rizík vyplývajúcich z nebezpečenstva blízkosti vreľých tekutín a nahých genitálií, a to ani nespomínam zväženie hygienických aspektov. Keď tak nad tým uvažujem, možno je najlepšie, ak nudistické kaviarne neexistujú. Existujú však mačacie kaviarne, aj keď nerozumiem, prečo neurobia aj psy, keďže väčšina mačiek nás v skutočnosti neznáša, zatiaľ čo psy (s výnimkou môjho postaršieho mrzutého borderského teriéra Súdiaceho, pri ktorom som si však istá, že je čiastočne mačka) ľudí zbožňujú a nič by sa im nepáčilo viac, ako keby

do kaviarne prúdili neznámi, ktorí by ich škrabkali za ušami a krmili pod stolom zakázanými koláčmi.

Samozrejme, dumala som nad mačacími/nudistickými kaviarňami (dali by sa skombinovať a nazvať kaviarne s cic-kami), aby som sa rozptýlila a nevracala sa v myšlienkach k tomu, ako môžem byť, dopekla, taká stará, že mám dcéru, ktorá bude čochvíľa sama jazdiť autom, a čo je ešte zne-pokojujúcejšie, o pár rokov si bude môcť vypiť. Teda legálne. V skutočnej krčme. Už niekoľko rokov sa totiž snažím o „li-berálny“ rodičovský prístup – noviny *Daily Mail* by ho zrej-me nazvali „nedbanlivý“ – a dovoľujem Jane experimento-vať s rozumnými množstvami nie príliš silných drinkov. To znamená, že jej povoľujem vziať si na párty cider a na druhý deň si schválne nevšímam, že má opicu, lebo sa ožrala z vod-ky a líkeru Mad Dog 20/20, ktorý si dnešná mládež opäť ob-ľúbila. Kto to mohol tušiť? V súčasnosti existuje mnoho exo-tických príchuťí ako „elektrický melón“, hoci v čase, keď som dospievala ja, sa dala zohnať iba jahodová alebo broskyňová príchuť. Bola to jahodová alebo broskyňová? Ach bože, ani si nespomínam, zlievajú sa mi jednotlivé dni, lebo som stará ba-bizňa s takmer dospelou dcérou. Prosím, prosím, nech ju nik nenabúcha ešte aspoň desať rokov. Nie som pripravená stať sa babkou Ellen. Aj keď moja matka by možno konečne skolabo-vala, keby zhrozene zistila, že sa z nej stane prababka! No ani pohľad na ňu, ako odpadáva, by nestál za to, že by som bola starou mamou pred päťdesiatkou!

Deti rastú ako z vody a pripadá mi zvláštne, že čoskoro, po toľkých rokoch, čo sa môj život točil okolo toho, aby prežili a mali čo jesť, už nebudem zodpovedná za prvorodené a ne-skôr ani za to druhé. Pred Vianocami sme všetci stresovali pri vyplňaní formulárov a prihlášok na vysokú školu a vý-bere prednášok a zameraní, aj keď sa mi zdá, že uplynulo iba

päť minút, odkedy som to robila sama. Nuž, vravím, že sme „stresovali“, ale popravde som stresovala iba ja, keď som naliehala na Jane, aby to urobila a ukázala mi vyplnené prihlášky. A zbytočne – napokon mi iba oznámila, že ich poslala bez toho, aby som ich čo i len zazrela. Dlhو som ju presviedčala, kým mi zdráhavo prezradila, kam sa prihlásila a na čo. Jej prvá voľba je Edinburgh, čo ma prekvapilo, keďže tam sme chodili na vysokú so Simonom, a tak mi napadlo, že tejto školy sa z princípu vyhne. No očividne ponúka slušné vzdelanie v oblasti histórie a politiky (čo je momentálne jej vybrané zameranie) a okrem toho sa univerzita nachádza „veľmi ďaleko, mama, takže ma nebudeš môcť stále navštevovať“.

V kaviarni som si kúpila šálku čaju a briošku (preboha, veď už teraz som babka), usadila som sa a hrýzla si nechty v napätí, kedy sa Jane vráti. Nebola som si istá, aký výsledok by som uvítala. Ak Jane prejde skúškami v autoškole, môže ma vozit' do krčmy a sama sa vyvážať na rôzne miesta, ale ak ich nespraví, nebudem sa s ňou musieť deliť o auto a predstavovať si večer v posteli, že moja drahá dcéra je uväznená v spleti kovu kdesi v priekope. Úprimne, nedôveru v Janine šoférske schopnosti som si vytvorila, už keď mala štyri a pol roka a boli sme na návšteve u mojej najlepšej priateľky Hannah. Tá kúpila svojim deťom Emily a Lucasovi (ktoré sú, vďaka bohu, najlepší priatelia mojich detí) elektrický džíp na hranie. Peter s Jane boli vo vytržení a to, že sa im naskytna príležitosť vyskúšať ho, považovali za najvzrušujúcejšiu vec, aká sa im kedy prihodila.

Petrovi sa nejako podarilo vliezť do džípu prvému, čo ma vyľakalo, keďže mal iba dva a pol roka, ale Hannah ma ubezpečila, že sa mu nepodarí zísť z príjazdovej cesty. Jazdil výborne, zabáčal, cúval a napokon pompézne zaparkoval. Potom prišla na rad Jane.